

KRIITIKON VALINTA

TEKSTI PAULI KALLIO

Sarjainfon ensimmäiseen kyselyyn vuoden parhaista albumeista vastasi 24 sarjakuvavaihtajaa. Arvotustalkoisiin lähti Infon kirjoittajia, Sarjakuvan Finlandian aktiiveja, Kvaakin väkeä sekä sanoma- ja aikakauslehtien kriitikoita. Useimmat listasivat viisi kotimaista ja kolme käännettyä sarjakuvateosta. Kotoisen sarjan ykkönen sai viisi pistettä ja viides yhden. Käännösalbumeissa aleneva asteikko alkoi kolmesta ja päättyi yhteen.

Ennakkosuosikki **Ville Tietäväisen** *Näkymättömät kädet* korjasi suvereenisti Suomi-sarjan voiton. Opus saalisti muhkeat kuusitoista ykköspaikkaa ja puuttui kokonaan vain yhdeltä listalta. **M. A. Jeskanen** suomalaisesta mytologiasta ammentavat *Perkele* ja *Santala* nousivat palkintopallin matalammille askelmille ja keräsivät ykköstitilan kuuden äänestäjän papereissa.

Vain kahden kriitikon mielestä vuoden parhaan albumin teki joku muu kuin Tietäväinen tai Jeskanen. **Anna Sailamaan** *Paimen* ja **Tommi Musturin** *Neljäs Toivon kirja* nappasivat kertaalleen täydet viisi pojoa. Kuulu kriitikojen mielentymysten ja suuren yleisön maun välillä näyttää lavealta. Hittistripeistä ainoastaan **Pertti Jarlan** neljäs *Fingerpori*-kokoelma löytyi yhdeltä äänestyskupongilta. Ääniä sai kaikkiaan 37 julkaisua.

Sain toruja siitä, että pyysin nimeämään erinomaisena käännösvuonna vain kolme suomennettua albumia. Toisaalta vuoden antia moitittiin myös keskinkertaiseksi. Niin tai toisin päin, tarjonta oli monipuolista ja kansainvälistä, sillä tasainen kolmen kärki tulee Ranskasta, Belgiasta ja Kiinasta, seuraavat viisi Libanonista, USA:sta, Italiasta, Islannista ja Ruotsista. Siitä ei ole kauan, kun moisesta tyyli- ja ilmansuuntien kirjosta ei uskallettu edes haaveksia. Pisteille pääsi yhteensä 22 nidettä.

Äänestykseen osallistui Salla Brunou, Kalle Hakkola, Kari Heikonen, Jouni Hokkanen, Ville Hänninen, Jyrki Jantunen, Heikki Jokinen, Matti Karjalainen, Kyösti Koskela, Verna Kuutti, Vesa Kärki, Reetta Laitinen, Tero Mielonen, Micaela Morero, Juha Mäkinen, Kimmo Rantanen, Timo Ronkainen, Harri Römpötti, Vesa Saarinen, Jokke Saharinen, Juha Sihto, Johanna Sinisalo, Janne Suominen ja Tuomas Tiainen. Kiitokset heille!

KOTIMAISET ALBUMIT

1 ■ VILLE TIETÄVÄINEN: NÄKYMÄTTÖMÄT KÄDET (102)

Koska tämä tuntuu olevan selvä ennakkosuosikki, laitan pätkän siitä osasta muistiinpanojani, joka ei ollut pelkästään kiittävä: "Rautalangasta taivuttaminen ja asioiden alleviivaaminen alkaivat pykiä (vaikka totuus olisi kuinka karu, taideteoksen pitää elää taideteoksen ehdoilla eikä pelkästään faktan). Laittomista maahanmuuttajista käytettyjen nimitysten ja heistä viljeltyjen vitsien teho kasvaisi, jos niitä ei käytettäisi niin paljon, ja vaikka lienee selvää, että ehdoton valtaosa Afrikasta tulleista pakkotyösiirtolaisista kokee aika karuja kohtaloita, puhtaasti dramaturgisesti olisi jokin toivonpilkahdus tehnyt lopun väistämättömästä romahduksesta vielä vaikuttavamman." (Johanna Sinisalo)

2 ■ M. A. JESKANEN: PERKELE (46)

Ykköseksi menköön *Perkele*, koska se oli yllätys. Erinomainen esikoinen ennestään tuntemattomalta tekijältä. Tarkkaan harkitussa kokonaisuudessa yhdistyvät suomalainen historia, kauhun lajityyppi ja karheat piirrokset. (Harri Römpötti)

3 ■ M. A. JESKANEN: SANTALA (43)

Jeskanen teokset olivat keskinkertaisen sarjakuvavuoden ehdoton valopilkku. Hersyvän lihallisia tarinoita 1600-luvun Suomesta. Perisuomalaiset ja kansainväliset ainekset sekoittuvat kiehtovasti. (Ville Hänninen)

4 ■ ANNA SAILAMAA: PAIMEN (15)

Hallittu ja kokonaisvaltainen teos. Vuoden kauden kirja. (Kalle Hakkola)

5 ■ KALLIO & TAKALO: OTTOPOIKIA JA TYÖLÄISTYTTÖJÄ (13)

Ottopoikia ja työläistyttöjä ilahduttaa puhtaasti sarjakuvanakin, mutta historian elävöittäjänä se on suorastaan uraauurtava. (Juha Sihto)

6 ■ TOMMI MUSTURI: NELJÄS TOIVON KIRJA (11)

Hillitty ja hallittu helmi. Musturi uskaltaa luottaa kuvan ilmaisuvoimaan eikä raskautaa tarinoitaan tekstipaljoudella. (Jokke Saharinen)

J. P. AHONEN:

VILLIMPI POHJOLA – KYPSYYSKOE (11)

Strippikokoelmien ykkönen. Sarja on kypsä hahmojensa mukana ja kirinyt esikuviansa tasolle omaa ilmettään unohtamatta. (Janne Suominen)

8 ■ PETRI HILTUNEN: ANABASIS 1 – KYIROKSEN SOTARETKI (7)

Hanna Koljonen: Sylliinvaellus Intiaan (7)
Reino Mäkelä: Kynä (7)
Ville Pirinen: Tärkeitä asioita (7)
Petteri Tikkanen: Mopo (7)
Ville Hänninen (toim.): Finnish Comics Annual 2011 (7)

14 ■ REETTA NIEMENSIVU: AAVEPIANISTI (6)

15 ■ MATTI HAGELBERG: INTIA SATAA PARAATILLENI (5)

Kallio & Nuutinen: Krampeja ja nyrjähdyskiä – Parempaa elämää (5)
Grönroos & Rantio: Väylä (5)

18 ■ MARKO TURUNEN: UFOJA LAHDESSA 4 (4)

Jukka Tiisa: Löylyä, Supermauno! (4)
Ilkka U. Pesämaa: Mein Hmpf (4)

KÄÄNNÖSALBUMIT

1 ■ MANU LARCENT: BLAST 1 – RÖYKKIÖ IHRAA (26)

Ei ihan yhtä helppo sulatettava kuin *Pieniä voitoja* -kokonaisuus, mutta silti järkäleeseen voi huoletta liimata koko joukon keuhvia adjektiiveja: vangitseva, mielenkiintoinen, koukuttava, kokeileva, hallittu. (Vesa Kärki)

2 ■ OLIVER SCHRAUWEN: MIES JOKA ANTOI PARTANSA KASVAA (19)

Schrauwenin sarjakuvat hämäävät ennakkoluuloisempia taiteellisella ulkomuodollaan. Sisältö hämää vain kaikkia. Ovelaa settiä, josta nauttivat niin silmät kuin aivotkin. (Reetta Laitinen)

3 ■ KUNWU & ÔTIÉ: MINUN KIINANI – 1. ISÄN AIKA (17)

Hienosti rakennettu teos mielenkiintoisesta aiheesta. Kuvitus vaatii hieman totuttelua, mutta tarina kulkee ja aihe vangitsee. Rohkea julkaisupäätös WSOY:ltä. (Tero Mielonen)

4 ■ ZEINA ABIRACHED: PÄÄSKYSEN LEIKKI (7)

5 ■ DANIEL CLOWES: WILSON (6)

Benito Jacovitti: Cocco Bill – Kamomillacowboy saapuu kaupunkiin (6)

7 ■ HUGLEIGUR DAGSSON: PERIMMÄINEN POHJOLA (5)

8 ■ JOHANNA ROJOLA (TOIM.): SUFFRAGETTIEN CITY (4)

9 ■ MARC-ANTOINE MATHIEU: JUMALA ITSE (3)

Julien Neel: Mimou – Päiväkirjaelämää (3)
Makoto Yukimura: Planetes 1-4 (3)
Amir & Khalil: Zahran paratiisi (3)
Hugo Pratt: Samarkandin kultainen talo (3)

KRIITIKOIDEN LISTAT

SALLA BRUNOU

Kotimaiset albumit

Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Koljonen: Syliinvaellus Intiaan
Jeskanen: Santala
Hypén: Nanna 2
Ranta: Ohjeita rakastaville (ilm. 2010, toim. huom.)

Käännösalbumit

Pratt: Corto Maltese - Samarkandin kultainen talo
Sokal: Ensimmäiset tutkimukset
Iusi: Hullu joki

HEIKKI JOKINEN

Kotimaiset albumit

Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Rantio & Grönroos: Väylä
Kallio & Takalo: Ottoipoikia ja työläistyttöjä
Paakkanen: Amerikka (ilm. 2010, toim. huom.)
Niemensivu: Aavepianisti

Käännösalbumit

Kunwu & Ôtié: Minun Kiinani – 1. Isän aika
Larcent: Blast 1 – Röykkiö ihraa
Jacovitti: Cocco Bill – Kamomillacowboy saapuu kaupunkiin

VERNA KUUTTI

Kotimaiset albumit

Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Mäkelä: Kynä
Sailamaa: Paimen
Musturi: Neljäs Toivon kirja
Pirinen: Tärkeitä asioita

Käännösalbumit

Abirached: Pääskysen leikki
Schrauwen: Mies joka antoi partansa kasvaa
Larcent: Blast 1 – Röykkiö ihraa

KALLE HAKKOLA

Kotimaiset albumit

Sailamaa: Paimen
Turunen: Ufoja Lahdessa 4
Jeskanen: Santala
Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Hänninen (toim.): Finnish Comics Annual 2011

Käännösalbumit

Larcent: Blast 1 – Röykkiö ihraa
Schrauwen: Mies joka antoi partansa kasvaa
Abirached: Pääskysen leikki

KYÖSTI KOSKELA

Kotimaiset albumit

Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Kallio & Takalo: Ottoipoikia ja työläistyttöjä
Koljonen: Syliinvaellus Intiaan
Musturi: Neljäs Toivon kirja
Tikkanen: Mopo

Käännösalbumit

Jacovitti: Cocco Bill – Kamomillacowboy saapuu kaupunkiin
Dagsson: Perimmäinen pohjola
Charlier & Uderzo: Kunnian värit

REETTA LAITINEN

Kotimaiset albumit

Jeskanen: Perkele
Tietäväinen: Näkymättömät kädet
Jeskanen: Santala
Richert: Enimmäkseen hyvä näkyvyys
Sailamaa: Paimen

Käännösalbumit

Schrauwen: Mies joka antoi partansa kasvaa
Rojola (toim.): Suffragettien city
Jacovitti: Cocco Bill – Kamomillacowboy saapuu kaupunkiin